

OP DE VINGERS

INTERVIEW MET PATRICK DE SCHUTTER

GEKEKEN

TEKST HANS BOCK FILM & FOTOGRAFIE VINCENT DERKS

De geur van heerlijk vers gebakken brood, vermengd met die van chocolade en huisgemaakte marsepein... Het water loopt me zowat uit de mond als ik op mijn beurt sta te wachten in de luxe warme bakkerszaak van Patrick. De dame in de bediening weet van mijn komst en stuurt me door naar het woongedeelte van het pand, waar ik Patrick ontmoet.

Foto links: Patrick achter zijn vise. Foto inzet: Kleurrijke blobs.

Uiteraard hebben we het over zijn prachtige zaak en het verschil met de situatie in Nederland. Het is een familiebedrijf. De dame in de bediening is zijn vrouw en Patrick heeft de zaak van zijn vader overgenomen. Met zijn opmerking: "Op zondag zijn we vanaf zeven uur 's ochtends geopend, dan staat er een rij van tientallen meters voor de winkel en staan we met zes man in de bediening", weet hij de cultuur op het gebied van ambachtelijke banketbakkerij bij onze zuiderburen aardig samen te vatten.

Als ik Patrick vraag waar en wanneer hij zijn eerste ervaringen op visgebied opdeed, antwoordt hij: "Als kind viste ik met de vaste hengel. Later heb ik ook met de feeder- en de matchhengel gevist. Ook op zee was ik actief. Zo'n 25 jaar geleden ben ik begonnen met vliegvisserij. Ik ben toen lid geworden van de vliegvissersvereniging in Schoten. Daar heb ik een fantastische opleiding gehad. 's Zomers werd er veel aandacht aan het werpen en vissen besteed en in de

winter werd er intensief gebonden. In de beginjaren ging ik nog wel eens naar de Kyll en de Ourthe, maar ik raakte er snel op uitgekeken. Ik hield meer van groot water. Het vormt voor mij een grotere uitdaging. In het begin van de jaren '90 viste ik zeer intensief op het Veerse Meer. Wat een geweldige visserij was dat. Het water was kraakhelder en op de ondiepe platen ving ik soms meerdere dikke bruine forellen per dag. Vissen van 4 tot 5 kilo waren geen uitzondering. Ik viste met een muddler aan een zelfgemaakte di7-shooting head over de ondiepten. Het liefst ging ik vlak naast een spinvisser staan. De forellen volgden de lepel van grote afstand naar de kant en draaiden meestal voor de kant af. Met de vlieg waren die vissen dan wel te vangen. Ooit verspeelde ik er een monstervis. Een collega-visser stond al klaar om de vis te scheppen, maar bij de laatste run wist de vis langs een paal te zwemmen en brak alsnog de tip. We hadden allebei de vis gezien en schatten hem op meer dan een meter. We waren er stil van."

ENGELSE RESERVOIRS

“In die tijd viste ik ook vaak op het Oostvoornse Meer (OVM). Daar leerde ik Paul van der Lucht kennen. Ook hij viste er vaak. Het water sprak ons bijzonder aan. In de goede jaren vingen we er tientallen vissen per dag. Mijn grootste passie vond ik echter in het Bewl Water. Het reservoir van Bewl is nog eens 20 procent groter dan het OVM en het vissen gebeurt vanuit een driftende boot. In de jaren '90 viste ik er vaak samen met mijn vader. Het Engelse pond stond laag, de ferry was goedkoop en vanuit Antwerpen ben je er, als het meezit, in zo'n drie uur. Nog steeds vis ik zeer intensief op Bewl. Soms ben ik er elke week te vinden. Op maandag en dinsdag is de bakkerij gesloten. Ik boek in de buurt van het reservoir dan een overnachting, zodat ik twee dagen kan vissen. Dat betekent wel dat ik geregeld na de terugreis zonder slaap meteen aan de slag moet, maar dat heb ik er graag voor over. In de topmaanden april, mei en juni, als het insectenleven vol op gang komt, probeer ik ook zoveel mogelijk weekeinden op Engelse reservoirs te kunnen vissen. Daarnaast breng ik er in april en juni altijd een volle vakantieweek door. Het is de enige manier om een dergelijk groot en gevarieerd water beter te leren kennen.”

Als ik vraag hoeveel visdagen hij op jaarbasis op Bewl doorbrengt, zegt Patrick, na enig rekenwerk: “Ik vis toch zeker veertig dagen per seizoen op Engelse reservoirs en het grootste deel daarvan op Bewl. In België vis ik graag langs de kust met de streamer op zeebaars. Mijn schoonmoeder woont daar en we gaan er geregeld een weekeindje naar toe. Als het te hard waait om te vissen, ga ik windsurfen. Een paar jaar geleden ving ik het Belgisch record zeebaars aan de vlieg. Een kneiter van 86 centimeter. Het is erg leuk vissen en ook hier geldt dat je het water goed moet leren kennen. Tussen en langs de strekdammen lopen soms geultjes waardoor de baarzen jagen. Het is de kunst om daar je vlieg aan te bieden. Zelfs als je die plaatsen kent, verspeel je nog vele vliegen tussen de stenen. Dat hoort er nu eenmaal bij. De troebelheid van het water heeft invloed op de vliegen die ik gebruik. Als het water helder is, hetgeen op zich weer afhankelijk is van de stroming, het getij en de wind, gebruik ik slanke vliegen die ik snel binnenstrip. Wanneer het water troebel is, gebruik ik het liefst vollere, verzwaarde vliegen, die ik veel trager vis. Tijdens het vissen bouw ik ook een stop in. De vlieg zakt hierdoor naar de bodem: een dodelijke actie voor de zeebaars!”

WERELDKAMPIOENSCHAP

In 1995 werd ik via Ronald Leyzen lid van de vliegvisclub in Mechelen. Daar leerde ik Paul Vekemans kennen. Paul is echt een icoon binnen het Belgische vliegvisseren. Hij is onder andere president van de FIPS-Mouche, de internationale vliegvisfederatie. Paul is een fanatiek wedstrijdvisser en via hem belandde ik in het Internationale wedstrijdgeburen. Het wedstrijdvisseren op grote reservoirs sprak mij vanaf het begin erg aan. Volgens mij is het de meest eerlijke manier van wedstrijdvisseren.”

Als ik zeg dat veel lezers dat niet zullen begrijpen, legt Patrick uit: “Als je op een rivier of in een polderwater een wedstrijd vist, heeft de plaats waar je komt te staan vaak meer invloed dan de kennis en kunde van de vliegvisser. Die plaats wordt door loting bepaald. Door één verkeerde loting kun je een wedstrijd verliezen. In 2000 nam ik namens België deel aan het wereldkampioenschap vliegvisseren in Engeland. Gedurende het kampioenschap moest iedereen in totaal vijf manches vissen. Op het reservoir van Blagdon won ik de manche die vanuit een driftende boot gevist werd. Ook de manche vanuit een boot op het

reservoir van Chew wist ik te winnen. Op de rivier de Test wist ik ook twee goede klasseringen te behalen, waaronder een derde plaats in de manche waarbij je alleen met een drijvende vlieg stroomopwaarts mocht vissen. Alles hing af van de manche die vanaf de oever van het reservoir van Chew werd gevist. Ik stond tot die manche hoog in het klassement, met een reële kans op een podiumplaats! Men had de vissers voor die manche in twee groepen verdeeld. Eén groep trof het en stond aan de noordkant, waar al dagen de wind op had gestaan. Daar werd goed gevangen. Ik maakte deel uit van de andere groep die op de zuidkant moest vissen, waar nauwelijks een vis te bekennen was. Iedereen van die groep blankte die manche. Weg podiumplaats.” Ik vraag Patrick of het op een groot reservoir niet zo kan zijn, dat je ineens in een school uitzettertjes terecht komt en daardoor een wedstrijd kan winnen. “In Engeland heeft men een lange traditie van wedstrijdvisseren op grote reservoirs. Men zet nooit meer vlak voor een wedstrijd nog verse vis uit. Als men toch een aantal weken voor een wedstrijd vis uitzet, doet men dat verspreid over het meer.”

EERLIJK

Het allermooiste vind ik de wedstrijden waar iedereen alleen met een drijvende lijn mag vissen. Zie dan het verschil maar eens te maken op een meer van 300 hectare, driftend uit een bootje. Wat overigens voor alle wedstrijden op de reservoirs geldt, is dat de vlieg gebonden moet zijn op maximaal haakmaat 10. Bovendien mag er geen verzwaaring in de vlieg zijn toegepast. Dus geen lood op de haaksteel en geen goud-, koper- of tungstenkoppen. De lengte van de vlieg mag ook niet meer zijn dan 2,4 centimeter. Hierdoor is het gebruik van grote streamers ook uitgesloten.”

Als ik opmerk dat het mij in het verleden wel eens is overkomen dat een wedstrijd van een hele dag in twintig minuten werd beslist, omdat iemand in een hoekje van een reservoir ineens vijftien vissen ving, merkt Patrick op: “Ook dat is tegenwoordig niet meer mogelijk. Als iemand dat geluk heeft, wint hij hoogstens die ene manche. Neem bijvoorbeeld de Friendship Marathon in Rabais. Deze wordt opgedeeld in negen manches. Per manche wordt een klassement opgemaakt. De winnaar is degene die over alle negen klassementen de hoogste klassering heeft. Het is dus veel belangrijker dat je elke manche vis vangt, dan dat je in één manche geweldig vangt en andere manches blankt. Ook op die manier probeert men de geluksfactor er zoveel mogelijk uit te halen. Het toppunt van eerlijkheid was de European Grand Slam Masters. Dit toernooi bestond uit drie wedstrijden die plaatsvonden in België, Frankrijk en Engeland. Op die manier vervalt

Boven: Een Two-tone blob (links) en een Fat Ass Blob. Onder: de EGH.

OP DE VINGERS INTERVIEW MET PATRICK DE SCHUTTER GEKEKEN

► ook een eventueel thuisvoordeel van een vliegvisser die een water als zijn broekzak kent.” Patrick wist deze prestigieuze wedstrijd in 2002 te winnen en met het team dat hij samen met Guido Vinck en Philip Merlier vormde, wist hij ook de eerste plaats te bemachtigen. “Guido is al zo’n twaalf jaar mijn vaste wedstrijdpartner. Veel wedstrijden vis je als team van twee personen. Het is dan belangrijk dat je elkaar goed aanvoelt en goede afspraken met elkaar kunt maken. Je moet dan denken aan het verdelen van de verschillende systemen waarmee gevist wordt; het scheppen van de vis bij elkaar en het verdelen van de plaats waar eenieder vist. Samen met Guido heb ik al tientallen podiumplaatsen bij internationale wedstrijden behaald.” Bescheiden als hij is, gaat Patrick niet verder in op zijn resultaten. Toch mag opgemerkt worden dat hij al in 1998 Belgisch kampioen werd en sindsdien een kleine honderd podiumplaatsen in nationale en internationale wedstrijden voor zich opeiste.

MET DE HAND

Een van de grootste vliegviswedstrijden ter wereld is de Anglian Water Airflo International. De zogenaamde AWAI. Patrick vertelt: “Een heel jaar lang worden er door teams van zes vissers in Engeland kwalificaties gevist. In totaal doen daar zo’n zeshonderd getrainde wedstrijdvisseren aan mee. De beste vijftwintig teams mogen de finale vissen. Dat zijn dus honderdvijftig vissers. De finale vindt plaats op Rutland, een reservoir dat ruim vijfmaal zo groot is als het OVM en er wordt uit boten gevist.” Als ik vraag hoe Patrick zo’n wedstrijd

aanpakt, zegt hij: “Er zijn veel factoren die het vissen beïnvloeden. Het weer tijdens de wedstrijd bijvoorbeeld. De hoeveelheid zon heeft invloed op de kleur van de vliegen die ik gebruik. Dat kan dus ook gedurende de dag veranderen. Uiteraard is de wind een belangrijke factor. Je moet handig zijn in het besturen van de driftzak om ook bij veel wind je boot de juiste drift te kunnen laten maken. Op een wedstrijddag wordt het aasgedrag van de vis vaak beïnvloed door de hengeldruk die vanuit 75 boten wordt uitgeoefend. Soms moet je daardoor op één dag meerdere keren je systeem aanpassen.” Op mijn vraag hoe hij weet welke lijn hij dan moet gebruiken, antwoordt Patrick: “Dat is altijd zoeken. Het vinden van de diepte waar de vis aast, is een van de belangrijkste en tevens moeilijkste onderdelen van het reservoirvissen. Je moet je voorstellen dat ik tijdens een wedstrijd op een reservoir zo’n vijftwintig verschillende lijnen bij me heb. Op die manier kan ik sneller bepalen hoe en op welke diepte de vis te vangen is.”

GELOVEN IN JE SYSTEEM

“Voorafgaand aan de finale trainen we met het team een aantal dagen vanuit de boot. Op die manier proberen we te weten te komen welke plaatsen vis opleveren en op welke tijd dat is. Het komt vaak voor dat een bepaalde stek bijvoorbeeld in de ochtend geen vis oplevert, terwijl de vis er wel zit. Diezelfde vis kan daar dan in de namiddag actief azen. Dergelijke informatie is belangrijk. Tijdens het oefenen wordt alle informatie binnen het team uitgewisseld. Tijdens de wedstrijd is

het verboden om je mobiele telefoon te gebruiken om stekinformatie aan je teamgenoten door te geven. Alleen je ogen en een verrekijker zijn toegestaan. Voor alle duidelijkheid: er zijn wel wedstrijden waar je met een teamgenoot in één boot vist, maar bij de meeste wedstrijden wordt iedereen aan een visser van een ander team gekoppeld. Ook dat is een typisch aspect van het wedstrijdvisseren. Je moet samen een plan voor de wedstrijddag opstellen. Je moet afspreken welke plaatsen je op welk moment van de dag gaat proberen. Het heeft geen zin om de hele dag van hot naar her te varen en overal even een systeem te proberen. Een goed voorbeeld hiervan is de finale van de AWAI in 2010. Tijdens de eerste dag van de finale ving ik op een bekende stek met een zogenaamde midgetip-vliegenlijn en twee groen geribde Crunchers binnen twee uur mijn limiet." Als ik vraag wat hij daarmee bedoelt, lacht Patrick: "Bij de AWAI vis je tot je acht forellen hebt. Elke vis wordt gedood en later gewogen. Het gewicht van de gevangen vissen is belangrijk voor de uitslag. Als je voor het einde van de wedstrijd acht vissen gevangen hebt, noteert je bootmaat het tijdstip waarop je je laatste vis ving. Het levert je een tijdbonus, uitgedrukt in ponden vis, op. Omdat er die dag niet zo goed gevangen werd en ik de eerste visser was die aan zijn limiet zat, scoorde ik een super tijdbonus. Tijdens de tweede dag van de finale stond er weinig wind. We verwachtten dat de vangsten nog minder zouden zijn dan de eerste dag. Binnen het team spraken we af dat we allemaal gedurende de hele dag alleen met het systeem zouden vissen waar we de eerste dag ook zo succesvol mee waren geweest. Het bleek een goede keuze te zijn. Als team werden we tweede en in het individuele klassement wist ik ook de tweede plaats te bemachtigen. Nog nooit eerder wist een buitenlands team bij deze wedstrijd een podiumplaats te bemachtigen."

BLOB

Dat elke regel uitzonderingen kent, blijkt uit een ander voorbeeld dat Patrick geeft: "Als er voor de finale van een grote wedstrijd dagenlang intensief door vele vliegvisseren getraind wordt, kan het aantal vliegen waarmee je vist weleens het verschil maken. Normaal gesproken vissen de meeste wedstrijdvisseren in Engeland met vier vliegen tegelijk. Dat is het maximaal toegestane aantal en op die manier dek je veel water af. Heel vaak worden hierbij één of twee blobs gebruikt. De blobs dienen in eerste instantie om de vis aan te trekken. Tussen twee blobs hangen dan bijvoorbeeld twee nimfjes. De forellen volgen vaak de blob, zonder deze echt te pakken. Bij het wegdraaien bemerken ze vervolgens één van de nimfen, die wel genomen wordt. Ik geloof dat op het einde van een wedstrijd de vissen de slierten met vier vliegen wel hebben gezien en schakel dan over op één enkele vlieg. Dit is geregeld de sleutel tot succes geweest!"

Als ik vraag wat bij het wedstrijdvisseren verder nog van belang is, zegt Patrick: "Je kunt er boekenkasten over vol schrijven. We zouden het nog kunnen hebben over de manier en snelheid van het strippen; de hoek waaronder je met een zinklijn je vliegen omhoog vist; de lengte van je leader en hoe ver je de verschillende vliegen uit elkaar hangt. Ook het type en de kleur van de vlieg is van belang."

Ik vraag Patrick of hij nog twee zaken verder uit wil werken. Hij kiest voor werptechniek en het spotten van de vis. "Vooral bij wedstrijden vanaf de oever is het van belang dat je verder kunt werpen dan de rest. Gedurende de wedstrijddag worden er constant lijnen op het water geworpen. Hierdoor schuiven de vissen steeds verder naar het midden op. Na verloop van tijd krijg je alleen ver uit de kant nog aanbeten. Het

is dus belangrijk dat je lijnen en hengels hebt waarmee je echt werpen kunt, zonder je systeem in de war te gooien. Voor mij zijn dat de G. Loomis-hengels in combinatie met verschillende lijnen. Tijdens wedstrijden vanaf de kant moet elke worp, zeker in de namiddag, boven de 30 meter zijn. Als ik in de eerste paar meter geen aanbeet krijg, strip ik snel binnen en werp ik opnieuw in. Vanuit een boot kan het zien van de vis erg belangrijk zijn. Ook bij een kabbel kan een geoefend oog op tientallen meters afstand de aanwezigheid van kleine schooltjes vis ontdekken. Ze verraden zich doordat er een vinnetje of puntje van de staart even uit het water komt. Dat zie je echter niet zomaar. Wat je eerst moet zien, is de veranderde structuur van een gedeelte van het water. Het is te vergelijken met nervous water, zoals men dat bij bijvoorbeeld bonefish kent. Als je dat eerst ziet, kun je daarna soms dat staartpuntje ontwaren. Ik hoop dan altijd dat mijn bootpartner het niet gezien heeft. Op die manier kan ik wachten tot ze iets dichterbij komen en mijn vliegen preciezer en delicaat presenteren."

ZALM

Het blijkt dat Patrick zijn wedstrijdtechnieken ook op andere plaatsen met succes kan toepassen: "Tijdens een trip naar Loch Currane bleek het vissen op zeeforel bijzonder taai. Zelfs de meest ervaren gids wist op een hele dag met zijn klant slechts één vis te landen. Men vist daar traditioneel vanuit een boot met natte vliegen. Het zogenaamde loch style vissen. Op een bepaald moment ben ik overgeschakeld naar een zinkende lijn en ving diverse vissen op een middag. Men was meteen zeer geïnteresseerd en inmiddels wordt ook deze techniek daar nu toegepast. Ook heb ik er, onder andere omstandigheden, met twee droge vliegen gevestigd. Door de vliegen een kleine V in het water te laten trekken, wist ik diverse vissen te strikken. Ook weer op dagen, waarop de natte vliegen het lieten afweten."

Patrick bindt een drietal vliegen. Het zijn de EGH (echt geheim houden)-vlieg, een 'gewone' blob en een Two Tone Blob Booby. Patrick zegt over deze vliegen: "De EGH is multi-inzetbaar. Je kunt deze vlieg als Floating Fry statisch vissen, maar ook actief als een streamertje gebruiken. Ook is de vlieg als attractor toepasbaar. Je knoopt er dan nog één of twee nimfjes achter. De vlieg heeft mij forel, zeeforel, zalm, baars en geep opgeleverd. Een echte allrounder! Bij het binden van de blobs is het van groot belang dat je ze niet te vol bindt. Veel blobs zijn te dik gebonden, waardoor de haakbocht verstopt raakt en de inhakingskans sterk afneemt. Wat de boobie betreft: ik weet dat veel mensen iets tegen boobies hebben omdat de vis ze vaak slikt. Zelfs als je de boobie snel vist, kan dit gebeuren. Toch hoeft dit geen probleem te zijn, als je de vliegen maar weerhaakloos maakt. Mocht de boobie achter in de keel van de vis zitten, blijf er dan af en blijf met je vingers uit de keel en kieuwen van de vis. Knip gewoon je nylon door en zet de vis terug. Ik maak het echt vaak mee dat mijn afgeknipte boobie binnen enkele minuten aan het oppervlak verschijnt. En als dit niet zo mocht zijn; wat is er nu belangrijker: het leven van de vis of jouw vlieg?"

De bindfilmpjes van deze vliegen vindt u op:
www.vnv.nl/opdevingersgekeken

Omdat in Nederland het reservoirvissen in de lift zit en veel van de gebruikte technieken ook met veel succes in andere situaties toegepast kunnen worden, gaan Hans Bock en Vincent Derks samen met Patrick de Schutter en Guido Vinck naar een aantal bekende Belgische en Engelse reservoirs en zullen zij in de volgende vier edities van DNV de meest gebruikte systemen en technieken bespreken.

